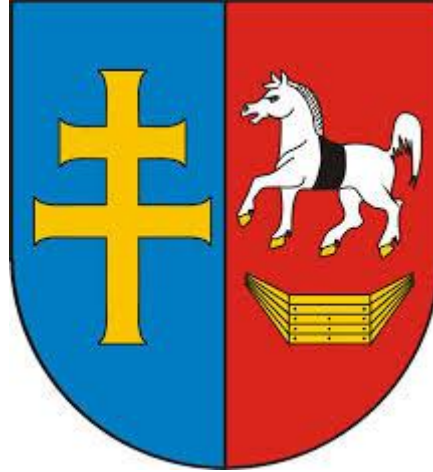

POWIAT WŁOSZCZOWSKI

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
ŚRODOWISKA POWIATU
WŁOSZCZOWSKIEGO
na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023**

Przygotowano na zlecenie Powiatu Włoszczowskiego przez:

BC Consulting Bożena Cebula

ul. Działkowców 29

28-230 Połaniec

pod kierownictwem Rafała Bodziocha

Spis treści

1) Wstęp	4
2) Charakterystyka Programu Ochrony Środowiska powiatu włoszczowskiego	5
2.1. Zawartość	5
2.2. Cele	6
2.3. Powiązania Programu Ochrony Środowiska z innymi dokumentami	7
3) Istniejący stan środowiska Powiatu Włoszczowskiego; stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	8
3.1. Położenie Powiatu Włoszczowskiego.....	8
3.2. Klimat	8
3.3. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i gleby	9
3.4. Wody.....	9
3.5. Powietrze.....	10
3.6. Formy ochrony przyrody	11
3.6.1. Rezerwaty przyrody.....	11
3.6.2. Parki krajobrazowe	11
3.6.3. Obszary Chronionego Krajobrazu	12
3.6.4. Pomniki przyrody	13
3.6.5. Obszary Natura 2000	17
3.6.6. Stanowiska dokumentacyjne	20
3.6.8. Parki Narodowe	24
3.6.9. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	24
3.6.10. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów	24
3.7. Gospodarka odpadami	24
4) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego	27
5) Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego	28
6) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	29
7) Oddziaływanie Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na środowisko	30
7.1. Różnorodność biologiczna.....	30

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

7.2.	Mieszkańcy	31
7.3.	Zwierzęta.....	31
7.4.	Rośliny	31
7.5.	Wody.....	32
7.6.	Powietrze.....	32
7.7.	Powierzchnia ziemi	32
7.8.	Krajobraz.....	33
7.9.	Klimat	33
7.10.	Zasoby naturalne	33
7.11.	Zabytki	34
7.12.	Dobra materialne.....	34
7.13.	Podsumowanie	35
7.14.	Oddziaływanie na obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody	37
7.15.	Oddziaływanie transgraniczne	38
8)	Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub kompensujące negatywny wpływ na środowiska, mogący być efektem realizacji Programu Ochrony Środowiska	39
9)	Rozwiązania alternatywne	41
10)	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	41
11)	Metody analizy skutków realizacji Programu Ochrony Środowiska.....	42
12)	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	42
13)	Spis tabel.....	45
14)	Spis rysunków	45

1) Wstęp

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego na lata 2016 – 2019 z perspektywą do roku 2023, zwana dalej prognozą. Prognoza jest elementem Strategicznej Oceny Oddziaływania na Środowisko i ma za zadanie scharakteryzować wpływ zarówno pozytywny, jak i negatywny, jaki będzie wywierać na środowisko realizacja Program Ochrony Środowiska.

Podstawą prawną sporządzenia prognozy jest Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.).

Opracowanie powstało w zgodzie z wymogami formalno-prawnymi w tym z uzgodnieniem zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Kielcach oraz Świętokrzyskim Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

W dokumencie zawarto informacje na temat: charakterystyki Program Ochrony Środowiska; stanu środowiska; potencjalnych zmianach stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu; problemach ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia Programu Ochrony środowiska, celach ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu; oddziaływania realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska na elementy środowiska; działań ograniczających, zapobiegawczych i kompensacyjnych oraz rozwiązań alternatywnych, dla zaproponowanych w Programie.

Wszystkie informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego.

2) Charakterystyka Programu Ochrony Środowiska powiatu włoszczowskiego

2.1. Zawartość

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 jest dokumentem, który określa politykę środowiskową przedmiotowego powiatu oraz wyznacza cele i zadania z zakresu ochrony środowiska, opracowane według zasad zgodnych z zapisami Polityki Ekologicznej Państwa.

W opracowaniu zawarto charakterystykę powiatu włoszczowskiego, gdzie opisano położenie administracyjne i geograficzne, sytuację demograficzną, warunki hydrologiczne, geologiczne i hydrogeologiczne, środowisko przyrodnicze, użytkowanie terenu, charakterystykę gleb oraz sytuację gospodarczą. Ponadto w Programie zamieszczono rozpoznanie aktualnego stanu środowiska panującego w powiecie, w którym znalazły się informacje na temat zasobów przyrodniczych, wód, powietrza atmosferycznego, powierzchni ziemi i surowców mineralnych, różnorodności biologicznej, gospodarki leśnej, hałasu, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami oraz edukacji ekologicznej.

W Programie przedstawiono, sformułowane przez Świętokrzyskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, priorytety ekologiczne dla Powiatu Włoszczowskiego, a także założenia wyjściowe i główne cele, w zakresie racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych oraz w zakresie poprawy jakości środowiska.

Końcowe ustalenia Programu zawierają plan działania na lata 2016-2019 w zakresie racjonalizacji użytkowania wody, zmniejszenia materiałochłonności i odpadowości produkcji, zmniejszenia energochłonności i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, ochrony gleb, wzbogacenia i racjonalnej eksploatacji zasobów leśnych, ochrony zasobów kopalin, gospodarowania odpadami, stosunków wodnych i jakości wód, jakości powietrza, hałasu i promieniowania, bezpieczeństwa chemicznego i biologicznego, nadzwyczajnych zagrożeń środowiska, różnorodności biologicznej oraz edukacji ekologicznej i zarządzania środowiskiem.

Program określa również sposób monitoringu, dzięki któremu będzie możliwe dokonanie oceny efektywności wdrażania założeń programowych.

2.2. Cele

Po analizie aktualnego stanu środowiska przyrodniczego, w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego na lata 2016-2019 z perspektywą na lata 2023, wyznaczono kierunki oraz cele, do jakich władze powiatu będą dążyć w wyznaczonym horyzoncie czasu. Dla wyszczególnionych celów zaproponowano działania, których wykonanie umożliwi wypełnienie zobowiązań unijnych, a tym samym przyczyni się do poprawy jakości środowiska i jakości życia społeczności lokalnej.

Głównymi celami Programu Ochrony Środowiska w sferze racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych będą:

- Racjonalizacja użytkowania wody
- Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji
- Zmniejszenie energochłonności i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
- Ochrona gleb
- Wzbogacanie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych
- Ochrona zasobów kopalin

Natomiast jako główne cele Programu Ochrony Środowiska w zakresie jakości środowiska ustalono:

- Gospodarowanie odpadami
- Poprawa stosunków wodnych i jakości wód
- Poprawa jakości powietrza
- Ochrona przed hałasem i promieniowaniem
- Bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne
- Przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska
- Ochrona różnorodności biologicznej
- Edukacja ekologiczna i zarządzanie środowiskiem

2.3. Powiązania Programu Ochrony Środowiska z innymi dokumentami

Cele oraz główne kierunki działań Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 zostały sporządzone zgodnie z następującymi dokumentami:

- Polityka Ekologiczna Państwa (PEP)

Polityka Ekologiczna Państwa opiera się głównie na zasadzie zrównoważonego rozwoju. Zasada ta jest szczególnie ważna podczas sporządzania dokumentów strategicznych lub różnego rodzaju programów, ponieważ uzyskała rangę konstytucyjną. Ze względu na ten fakt, zasady zrównoważonego rozwoju zapisane w PEP muszą być uwzględniana w Programach Ochrony Środowiska, zarówno na poziomie krajowym, jak i lokalnym.

- Strategia Rozwoju Powiatu Włoszczowskiego
- Program Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego

Z perspektywy projektowania Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego, dokumenty te są szczególnie ważne, ponieważ zostały w nich określone najważniejsze cele i kierunki rozwoju przedmiotowego regionu. Dokumenty te stanowią punkt odniesienia podczas sporządzania priorytetów i zakresu Programu, ponieważ informacje i zakres działań, które zostały zawarte w obu dokumentach muszą być spójne z Programem Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego i zmierzać w kierunku osiągnięcia tych samych celów.

- Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Świętokrzyskiego

Jest to dokument, który stanowi integralną część Planu Ochrony Środowiska. Podczas sporządzania POŚ Powiatu Włoszczowskiego informacje zawarte w Planie Gospodarki Odpadami dla województwa świętokrzyskiego posłużyły do oceny istniejącego stanu gospodarki odpadami na terenie powiatu oraz do wskazania rozwiązań możliwych do osiągnięcia na danym obszarze, w zakresie segregacji, odzysku i ponownego użycia.

3) Istniejący stan środowiska Powiatu Włoszczowskiego; stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

3.1. Położenie Powiatu Włoszczowskiego

Powiat Włoszczowski, którego powierzchnia wynosi 908 km², jest położony w zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Powiat tworzy 6 gmin, są to:

- miasto i gmina Włoszczowa
- gmina Kluczewsko,
- gmina Krasocin,
- gmina Moskorzew,
- gmina Radków,
- gmina Secemin.

Położone centralnie miasto Włoszczowa jest ośrodkiem powiatowym skupiającym funkcje usługowo-przemysłowe jak również administracyjne.

3.2. Klimat

Powiat Włoszczowski należy do strefy świętokrzyskiej, która leży w strefie klimatu umiarkowanego, gdzie przeważają wpływy kontynentalne. Amplitudy temperatur w tej strefie są większe od przeciętnych w Polsce, a lato termicznie dłuższe.

Obszar Powiatu Włoszczowskiego charakteryzuje się zmiennością i różnorodnością stanów pogody. Średnia roczna temperatura powietrza obszaru należy do grupy najwyższych w Polsce i zawiera się w granicach od 7,5°C do 8°C, przy czym przeciętna temperatura w miesiącach letnich wynosi około 18°C, natomiast w miesiącach zimowych około -3°C.

Powiat Włoszczowski charakteryzuje się średnimi sumami rocznych opadów na poziomie 650-700 mm z maksimum w lecie i minimum w zimie. Średnio opady występują przez 150 dni w ciągu roku, przy czym głównie są to opady przelotne i pochodzenia burzowego.

Na terenie strefy świętokrzyskiej przeważają wiatry zachodnie o prędkości od 2 do 3 m/s. Rzadziej występują wiatry wschodnie i południowo-wschodnie.

3.3. Budowa geologiczna, rzeźba terenu i gleby

Powiat Włoszczowski w przeważającej części jest położony w szerokim obniżeniu zwanym Niecką Miechowską (Nidziańską), która stanowi fragment dużej jednostki geologicznej jaką jest Niecka Szczecińsko-Łódzko-Miechowska. Pozostały obszar powiatu, obejmujący wschodnie fragmenty gmin Kluczewsko i Krasocin, znajduje się w obrębie mezozoicznego obniżenia Gór Świętokrzyskich. Obydwie jednostki geologiczne, zbudowane są z osadów mezozoicznych, głównie kredowych.

Rzeźba terenu powiatu ma charakter równinny z pasmem wzgórz Przedborsko-Małosgkich. Najwyższym szczytem jest Bukowa Góra (336 m n.p.m.). W krajobrazie dominują lasy, poprzecinane polami uprawnymi i rzekami.

Największą powierzchnię w powiecie zajmują gleby brunatne, bielicowe oraz pseudobielicowe. Gleby bielicowe zaliczane są do mało urodzajnych i spotykane są głównie w strefie występowania lasów, natomiast gleby pseudobielicowe w okolicach silnie wilgotnych. Gleby urodzajne takie jak czarnoziemy i gleby brunatne zajmują mniejszą część powierzchni powiatu.

3.4. Wody

Wody Powiatu Włoszczowskiego w południowej części należą do zlewni Górnej Wisły (obszar działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie), natomiast w części północnej do zlewni Środkowej Wisły (obszar działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie).

W granicach Powiatu Włoszczowskiego znajduje się znaczna część powierzchni 13 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), są to: Kwilinka, Nida do Strugi Dąbie, Struga z Michałowa, Zwleczka, Czarna Struga, Kurzelówka, Pilica od Zwleczy do Zbiornika Sulejów, Czarna z Olszówki, Czarna Włoszczowska od Czarnej z Olszówki do ujścia, Struga, Dopływ ze Stanowisk, Dopływ z Bożej Woli.

Zasoby wód powierzchniowych powiatu uzupełniają: zbiorniki wodne, stawy rybne, ciekły, kanały i rowy. W ramach dużej retencji (powyżej 5 mln m³) powiat nie posiada żadnego zbiornika. Pozostałe zbiorniki wodne tworzą tzw. małą retencję wód.

Rejon Powiatu Włoszczowskiego jest obszarem zasobnym w wody podziemne i jest położony w zasięgu głównych zbiorników wód podziemnych takich jak:

- GZWP nr 408 i 409 - Niecka Miechowska (zbiornik kredowy)
- GZWP nr 416 - Małoszcz (zbiornik jurajski).

3.5. Powietrze

Opis stanu jakości powietrza dla Powiatu Włoszczowskiego sporządzono na podstawie "Oceny jakości powietrza w województwie świętokrzyskim w roku 2014" wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach.

Wynikiem rocznej oceny jakości powietrza jest sklasyfikowanie poszczególnych stref w zakresie dającym wynik porównywalności występowania stężeń każdego z normowanych zanieczyszczeń do obowiązujących wartości kryterialnych. Klasyfikacji podlegały dwie strefy - miasto Kielce oraz strefa świętokrzyska, przy czym klasyfikacji stref dokonano odrębnie pod względem kryteriów ustanowionych dla ochrony zdrowia ludzi i kryteriów wymaganych dla ochrony roślin.

Ze względu na ochronę zdrowia ludzi strefę świętokrzyską, w której znajduje się Powiat Włoszczowski zaliczono do następujących klas:

- dwutlenek siarki SO₂ - A
- dwutlenek azotu NO₂ - A
- pył PM₁₀ - C
- ołów Pb – A
- benzen C₆H₆ – A
- tlenek węgla CO - A
- arsen As - A
- kadm Cd - A
- nikiel Ni - A
- benzo(a)piren BaP - C
- pył PM_{2,5} - A
- ozon O₃ - A

Gdzie symbole klas oznaczają kolejno:

A - stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych;

B - stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lecz nie przekraczają poziomów dopuszczalnych powiększonych o margines tolerancji;

C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne powiększone o margines tolerancji, w przypadku gdy margines tolerancji nie jest określony - poziomy dopuszczalne, poziomy docelowe, poziomy celów długoterminowych.

Jak wynika z powyższego zestawienia za rok 2014 strefa świętokrzyska, w której znajduje się Powiat Włoszczowski, uzyskała klasę C z powodu przekroczeń ponad dopuszczalną częstość stężeń 24-godzinnych pyłu PM10 oraz przekroczeniu poziomu docelowego benzo(a)pirenu.

3.6. Formy ochrony przyrody

Ze względu na okazałe walory przyrodniczo-krajobrazowe znaczna część Powiatu Włoszczowskiego została objęta prawną ochroną przyrody. Na terenie omawianego powiatu wyróżniamy następujące formy ochrony przyrody:

3.6.1. Rezerwaty przyrody

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego znajdują się 4 rezerwaty przyrody. Obszary te zostały zestawione w poniższej tabeli:

Tabela 1. Rezerwaty przyrody na terenie Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Nazwa	Rodzaj/typ/ podtyp	Rok utworzenia	Powierzchnia [ha]	Położenie	Przedmiot ochrony
1.	Bukowa Góra	Leśny/ florystyczny/ krzewów i drzew	1959	34,8	Rączki/ Kluczewsko	Fragment lasu bukowego o charakterze pierwotnym z gatunkami roślin chronionych w runie
2.	Murawy Dobromierskie	Stepowy/ florystyczny/ roślin zielnych i krzewinek	1989	36,29	Dobromierz / Kluczewsko	Nawapienne murawy i zarośla kserotermiczne z bogatą i unikalną florą i fauną
3.	Oleszno	Leśny/ biocenotyczny i fizjocenotyczny/ biocenoz naturalnych i półnaturalnych	1971(rok 2006 - zmiana granic)	262,73	Zabrody / Krasocin	Fragment drzewostanów wielogatunkowych o charakterze naturalnym z udziałem olszy czarnej i jesionu wyniosłego
4.	Ługi	Faunistyczny/ faunistyczny/ ptaków	1981	90,23	Jeżowice / Włoszczowa	Celem ochrony jest zachowanie miejsc lęgowych wielu gatunków ptaków związanych ze środowiskiem wodno-bagiennym i leśnym.

Źródło: http://bip.kielce.rdos.gov.pl/files/artykuly/25234/rezerwaty_przyrody_swietokrzyskie.pdf

3.6.2. Parki krajobrazowe

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego znajduje się jeden park krajobrazowy. Jego charakterystyka została przedstawiona w poniższej tabeli:

Tabela 2. Parki krajobrazowe na terenie Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Nr wg RDOŚ	Nazwa	Powierzchnia na terenie powiatu [ha]	Województwo	Gminy Powiatu Włoszczowskiego w granicach parku
1.	9	Przedborski Park Krajobrazowy	9041,2 (na terenie Powiatu Włoszczowskiego)	Świętokrzyskie, łódzkie	Kluczewsko, Krasocin

Źródło: http://bip.kielce.rdos.gov.pl/files/artykuly/25234/parki_krajobrazowe_swietokrzyskie.pdf

3.6.3. Obszary Chronionego Krajobrazu

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego znajdują się dwa Obszary Chronionego Krajobrazu, które zestawiono w poniższej tabeli:

Tabela 3. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Nr wg RDOŚ	Nazwa	Powierzchnia na terenie powiatu [ha]	Gminy Powiatu Włoszczowskiego w granicach obszaru
1.	5	Włoszczowsko-Jędrzejowski Obszar Chronionego Krajobrazu	89710	Krasocin, Włoszczowa
2.	19	Przedborski Obszar Chronionego Krajobrazu	9014,2	Kluczewsko, Krasocin

Źródło: http://www.gdos.gov.pl/files/artykuly/obszary_chronionego_krajobrazu_swietokrzyskie.pdf

3.6.4. Pomniki przyrody

- a. W poniższej tabeli zestawiono pomniki przyrody znajdujące się na terenie Powiatu Włoszczowskiego wraz z numerem w rejestrze, nadanym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, nazwą, opisem, lokalizacją oraz rokiem ustanowienia.

Tabela 4. Pomniki przyrody w powiecie włoszczowskim

Lp.	Nr wg RDOS	Nazwa pomnika przyrody	Opis pomnika			Lokalizacja	Rok ustanowienia
			Obwód na wysokości 1,3 m [cm]	Wysokość [m]	Wiek [lata]		
1.	72	25 dębów szypułkowych	240-532	26	300-400	Gmina Włoszczowa	1960
2.	295	grupa drzew -2 dęby szypułkowe i wiąz pospolity	dęby: 600, 380 wiąz: 610	dęby: 25, 20 wiąz: 12	Brak danych	Gmina Krasocin	1991
3.	296	6 lip drobnolistnych	380, 300, 180, 240, 290, 410	25	Brak danych	Gmina Włoszczowa	1991
4.	297	4 lipy drobnolistne	300, 210, 370, 345	25	Brak danych	Gmina Włoszczowa	1991
5.	365	Sosna pospolita	248	29	Brak danych	Gmina Włoszczowa	1996
6.	366	Topola czarna	500	Brak danych	Brak danych	Gmina Włoszczowa	1996
7.	367	Dąb szypułkowy	500	Brak danych	Brak danych	Gmina Włoszczowa	1996
8.	368	grupa drzew - pięć dębów szypułkowych	290, 316, 303, 302, 339	22-26	Brak danych	Gmina Włoszczowa	1996
9.	412	topola biała	350	25	Brak danych	Gmina Maskorzew	1980
10.	413	lipa drobnolistna	700	20	Brak danych	Gmina Radków	1959
11.	414	dąb szypułkowy	380	24	ok. 250	Gmina Secemin	1958
12.	415	dąb szypułkowy	440	24	ok. 300	Gmina Secemin	1958

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

13.	416	dąb szypułkowy	390	25	ok. 300	Gmina Secemin	1958
14.	417	dąb szypułkowy	460	23	ok. 160	Gmina Secemin	1958
15.	418	dąb szypułkowy	425	26	ok. 250	Gmina Secemin	1994
16.	419	dąb szypułkowy	360	24	ok. 160	Gmina Secemin	1994
17.	420	dąb szypułkowy	465	26	ok. 160	Gmina Secemin	1994
18.	421	trzy dęby szypułkowe	255, 235, 195	24 - 27	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
19.	422	Aleja 31 lip, 1 kasztanowiec, 1 klon	220-445	18-26	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
20.	423	dwie lipy drobnolistne i wiąz szypułkowy	400-465	20-25	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
21.	424	cztery kasztanowce białe, dwie lipy drobnolistne i klon pospolity	260-475	22-26	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
22.	426	sosna pospolita	345	14	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
23.	427	cztery lipy drobnolistne, klon jawor, dąb szypułkowy	lipy 340-435; dąb 500	24-26	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
24.	428	dwa kasztanowce białe i lipa drobnolistna	kasztanowce 335, 285, lipa 410	22-24	Brak danych	Gmina Kluczewsko	1996
25.	869	lipa drobnolistna	335	25	Brak danych	Gmina Kluczewsko	2013
26.	870	lipa drobnolistna	380	23	Brak danych	Gmina Kluczewsko	2013
27.	871	dąb bezszypułkowy	290	20	Brak danych	Gmina Kluczewsko	2013
28.	878	grupa drzew "Włodarscy" (38 szt. Dębów szypułkowych i lipa drobnolistna)	dęby: 164 -370; lipa: 226	Brak danych	Brak danych	Gmina Krasocin	2013
29.	879	dąb szypułkowy "Wiktor"	260	Brak danych	Brak danych	Gmina Krasocin	2013

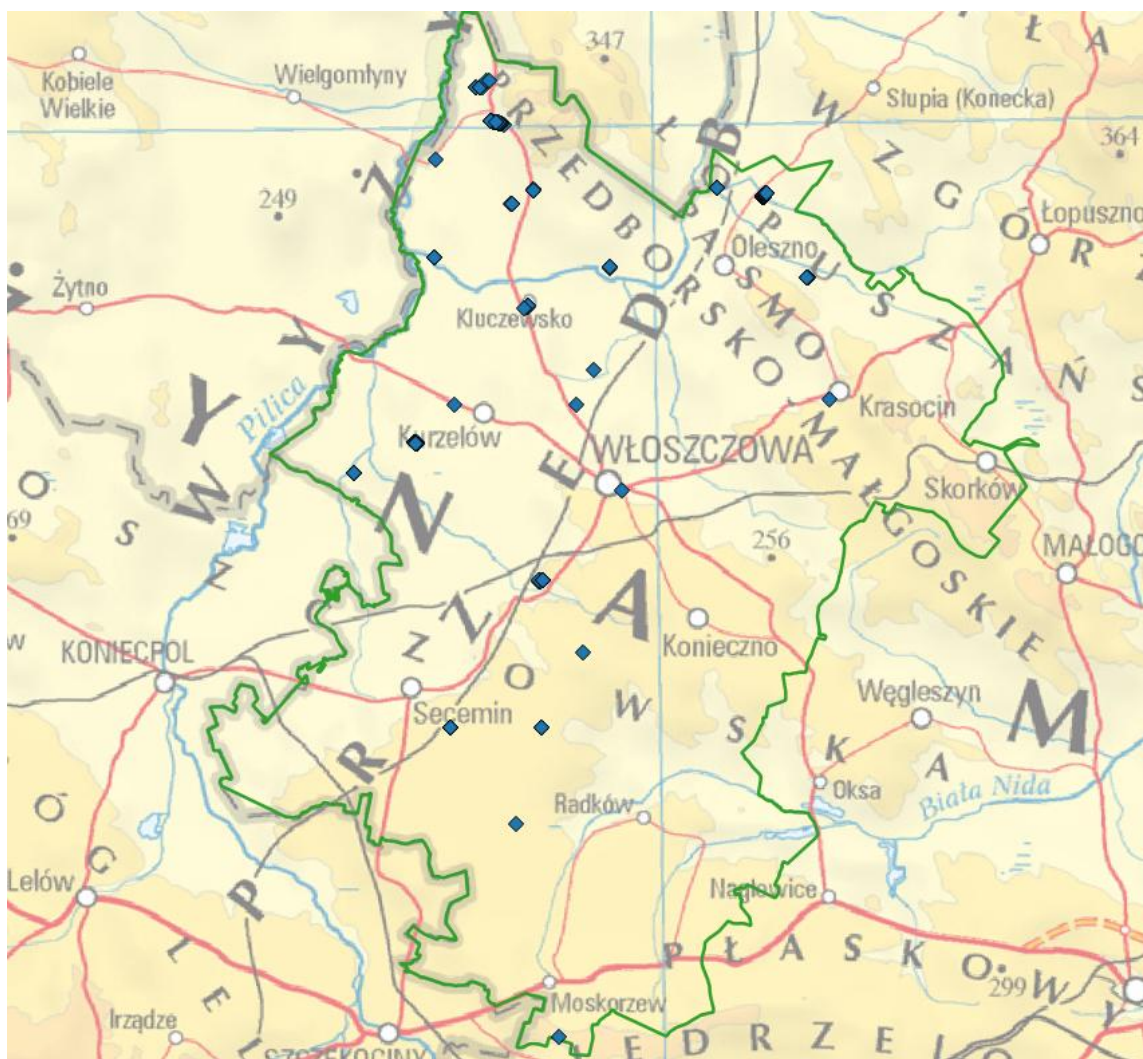
Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

30.	880	dąb szypułkowy "Zew"	430	Brak danych	Brak danych	Gmina Krasocin	2013
31.	881	dąb szypułkowy "Smok"	390	Brak danych	Brak danych	Gmina Krasocin	2013
32.	882	dąb szypułkowy "Wiarus"	375	Brak danych	Brak danych	Gmina Krasocin	2013

Źródło: http://bip.kielce.rdos.gov.pl/files/artykuly/25234/pomniki_przyrody_swietokrzyskie.pdf

b. Ilustracja przedstawiająca rozmieszczenie drzew stanowiących pomniki przyrody

Rysunek 1. Rozmieszczenie drzew stanowiących pomniki przyrody w granicach Powiatu Włoszczowskiego

Źródło: [www.http://geoserwis.gdos.gov.pl](http://geoserwis.gdos.gov.pl)

3.6.5. Obszary Natura 2000

- a. W powiecie włoszczowskim znajdują się trzy Obszary Natura 2000. Obszary te zostały zestawione w postaci tabeli:

Tabela 5. Obszary Natura 2000 na terenie Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Nazwa obszaru	Kod obszaru	Typ obszaru
1.	Dolina Białej Nidy	PLH260013	B - ptasi
2.	Dolina Górnej Pilicy	PLH260018	
3.	Ostoja Przedborska	PLH260004	

- b. Opis Obszarów Natura 2000

- **Dolina Białej Nidy**

Obszar obejmuje dolinę rzeki Białej Nidy z jej dopływami - lewym rzeką Lipnicą i prawym rzeką Kwilanką. Sama dolina Białej Nidy tworzy granicę między Niecką Włoszczowską którą budują głównie utwory czwartorzędowych (gliny zwałowy, piaski i torfy) na północy, a znajdującym się na południu Płaskowyżem Jędrzejowskim, zbudowanym z margli kredowych, na których w dolinach rzecznych zalegają czwartorzędowe piaski i gliny. Rzeka Lipnica natomiast na północnym wschodzie oddziela częściowo Pasma Przedborsko-Małoskoskie zbudowane głównie z wapieni jurajskich i piaskowców kredowych od Płaskowyżu Jędrzejowskiego. Prawy dopływ Białej Nidy płynie przez Płaskowyż Jędrzejowski. Wzdłuż doliny w biegu rzeki i jej dopływów zlokalizowane są liczne stawy hodowlane. Obszar Biała Nida stanowi interesujący z przyrodniczego punktu widzenia zespół podmokłych siedlisk łąkowych i leśnych oraz licznych stawów rybnych. Mimo wykonanych na przełomie lat 1960/70 prac melioracyjnych połączonych z prostowaniem koryta rzeki teren ten jest nadal miejscem rozrodu wielu zagrożonych w swym istnieniu gatunków. W regionie świętokrzyskim Dolina Białej Nidy to jeden z obszarów najbogatszych w siedliska przyrodnicze z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej (14 typów). Niemal wszystkie są dobrze i bardzo dobrze zachowane, stanowią miejsce bytowania dla wielu rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Ostoja zabezpiecza ciąg dolin i wzniesień wzdłuż rzeki Białej Nidy i jej dopływów, cieką częściowo uregulowanego, ale z obecnością rzadkich zbiorowisk włosieniczników i tzw. "lilii wodnych", związanych z wodami czystymi i zasobnymi w substancje odżywcze. Biała Nida jest łącznikiem pomiędzy rzeką Nidą a rzeką Pilicą, a zatem jest to ciąg łączący znaczące korytarze ekologiczne. Ostoja Dolina Białej Nidy to obszar występowania bardzo

dobrze zachowanych zbiorowisk lasów bagiennych, głównie łągów olszowo-jesionowych (91E0). Są to jedne z najlepiej zachowanych lasów łągowych w województwie świętokrzyskim z obecnością gatunków chronionych i górskich. Na uwagę zasługują rozległe kompleksy łąk świeżych ekstensywnie użytkowanych (6510), a także zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych Molinion (6410). Wg danych historycznych w rzece występowały: minóg strumieniowy, kleń, świnka, brzana, głowacz białopłetwy, jelec, jaś, słonecznica, piskorz, koza, koza złotawa, miętus, węgorz oraz słonecznica. W Dolinie Białej Nidy wykształciły się szczególne warunki hydrologiczne związane z rodzajem podłoża geologicznego, rzeka przepływa przez utwory węglanowe. Dolna terasa zalewowa rzeki to wykształcone cenne torfowiska niskie. Ogólnie obszar ma dobre i stabilne warunki wilgotnościowe dlatego też stanowi gwarancję dla zachowania silnych populacji mięczaków. Na odcinku rzeki gdzie bardzo spokojny nurt i płaska powierzchnia wyraża się meandrowaniem rzeki i występowanie licznych rozlewisk porośniętych turzycami i pałąką wodną. Zawodnione o stabilnym poziomie lustra wody siedliska są zasiedlone przez poczwarówkę jajowatą. Obszar ostoi z uwagi na tendencję sukcesyjną stanowi bardzo korzystne siedliska dla rozwoju populacji poczwarówki zwężonej. Czyste i naturalne środowisko rzeki stanowi bardzo dobre warunki dla gatunku skójki gruboskorupowej.

- **Ostoja Przedborska**

Obszar obejmuje fragment Przedborskiego Parku Krajobrazowego. Zachodnią część obszaru stanowi zbocze Pasma Przedborsko-Małogoskiego zbudowanego z górnajurajskich wapieni i kredowych piaskowców. Sieć rzeczna jest stosunkowo bogata, stanowią ją liczne dopływy Czarnej Włoszczowskiej. Znaczną część obszaru zajmuje rozległy kompleks wilgotnych i podmokłych łąk oraz największy w tej części Polski płat lasów jesionowo-olszowych (obręb Oleszno). Zachowały się tu duże fragmentami naturalnych drzewostanów. Dominują bory sosnowe lecz pozostały też naturalne płaty grądów, buczyn i dąbrów. Na zboczach wzgórz rozwijają się murawy kserotermiczne, a w dolinach torfowiska. Najbardziej rozległym i najcenniejszym z nich jest Piskorzaniec. Również na torfowisku Jedle stwierdzono dobrze zachowane fragmenty torfowiska wysokiego i przejściowego (2 km na SW od wsi Jedle). Na jego trudno dostępnych fragmentach występują liczne oczka wodne z pyłem mszarnym. Ostoja obejmuje największy na Wyżynie Małopolskiej obszar porośnięty lasami nadrzecznymi, z silnie zróżnicowanymi drzewostanami. Szczególną wartość mają dobrze wykształcone i zachowane kompleksy wilgotnych i podmokłych łąk, oraz torfowisk. Obszar o wysokiej bioróżnorodności - stwierdzono tu występowanie 13 rodzajów siedlisk.

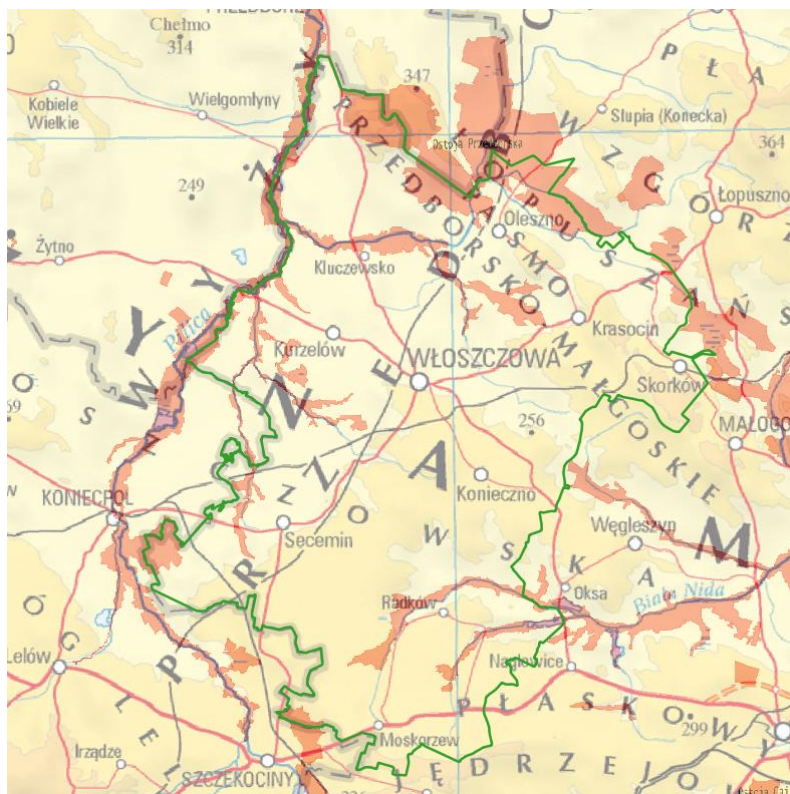
Ochronie podlega tu duże bogactwo flory (900 gatunków roślin naczyniowych, z licznymi rzadkimi i zagrożonymi w Polsce lub regionie oraz prawnie chronionymi) i fauny, zwłaszcza charakterystycznej dla siedlisk wilgotnych. Wśród nich jest 10 gatunków roślin i zwierząt.. W 15.05.2014 r. wszedł w życie plan zadań ochronnych dla Obszaru, ustanowiony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach. Dnia 20.01.2015 r. weszło w życie Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach, zmieniające plan zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 – Ostoja Przedborska .

- **Dolina Górnej Pilicy**

Obszar położony jest w Krainie świętokrzyskiej, w okręgu Włoszczowsko-Jędrzejowskim. Występują tutaj duże, w większości naturalne kompleksy leśne (grądy, lasy mieszane świeże i wilgotne oraz w dolinach rzecznych - lasy łąkowe i olsy). Meandrująca rzeka Pilica, której towarzyszą liczne starorzecza, tworzy malowniczą dolinę. Wzdłuż koryta ciągną się gęste zarośla wierzbowe oraz lasy nadrzeczne, o silnie zróżnicowanych drzewostanach, którym towarzyszą podmokłe łąki, charakteryzujące się dużą różnorodnością biologiczną: bogactwem fauny i flory, zwłaszcza gatunków związanych z siedliskami wilgotnymi. Powierzchnia licznych bagien i torfowisk systematycznie się kurczy w wyniku naturalnych zmian sukcesyjnych oraz zabiegów melioracyjnych. Ostoja obejmuje jeden z większych ciągów ekologicznych zlokalizowanych w naturalnych dolinach rzecznych w kraju. Występują tutaj zbiorowiska łąkowe (6410 i 6510), bardzo dobrze zachowane lasy łąkowe, bory bagienne, rzadziej bory chrobotkowe. Obszar ma też znaczenie dla ochrony starorzeczy. W ostoi zlokalizowane są liczne populacje gatunków roślin chronionych i ginących (ponad 60). Dolina Górnej Pilicy należy do najistotniejszych ostoi fauny w Polsce środkowej. Jedne z najliczniejszych i najlepiej zachowanych populacji w tej części kraju mają tu: bóbr europejski, traszka grzebieniasta, kumak nizinny, minóg ukraiński koza, głowacz białopletwy, trzepla zielona, czerwończyk fioletek i zatoczek łamliwy. Przy czym populacje trzepli zielonej, czerwończyka fioletka i zatoczka łamliwego należą do kluczowych w skali kraju. Wśród rozlewisk Doliny Pilicy występują liczne mikrosiedliska dogodne dla występowania poczwarówki jajowatej. Pilica i jej dopływy są dobrym siedliskiem dla występowania skójki gruboskorupowej. Istotne w skali regionu są populacje: pachnicy dębowej, piskorza, modraszka telejusa i modraszka nausitosa. Ostoja posiada bogaty zestaw gatunków owadów i innych organizmów wpisanych na czerwoną listę lub wymienianych w załącznikach do konwencji międzynarodowych. W "Dolinie Górnej Pilicy" licznie reprezentowane są przyrodniczo cenne gatunki ptaków.

c. Ilustracja przedstawiająca zasięg Obszarów Natura 2000

Rysunek 2. Zasięg Obszarów Natura 2000 w granicach Powiatu Włoszczowskiego

Źródło: [www.http://geoserwis.gdos.gov.pl](http://geoserwis.gdos.gov.pl)

3.6.6. Stanowiska dokumentacyjne

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego nie ustanowiono form ochrony przyrody w postaci stanowisk dokumentacyjnych.

3.6.7. Użytki ekologiczne

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego istnieją 24 użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 23 ha. W poniższej tabeli zestawiono użytki ekologiczne wraz z numerem w rejestrze, nadanym przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, nazwą, podstawowym opisem, rokiem utworzenia, powierzchnią, opisem lokalizacji oraz gminą, w której się znajdują.

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

Tabela 6. Użytki ekologiczne w granicach Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Nr w rejestrze RDOŚ	Nazwa użytku ekologicznego	Podstawowy opis	Rok utworzenia	Powierzchnia [ha]	Opis lokalizacji	Gmina
1.	44	Płynik	Bagno	2002	0,37	Bagno położone w Leśnictwie Perzyny, w obrębie Szczekociny Nadleśnictwa Koniecpol w oddziale 113 h	Moskorzew
2.	45	Bagno	Okresowo zalewane obniżenie śródlądowe, porośnięte roślinnością bagienną i nadwodną oraz miejscami olchą, brzozą i sosnami	2002	0,2	Bagno położone w Leśnictwie Perzyny, w obrębie Szczekociny Nadleśnictwa Koniecpol w oddziale 115 h	Moskorzew
3.	46	Stara nida	Starorzecze w formie zarastającego stawu, płat nieużytkowanej roślinności	2002	0,22	Starorzecze położone w Leśnictwie Chycza, w obrębie Szczekociny Nadleśnictwa Koniecpol, w oddziale 24 a	Radków
4.	47	Na Stoku	wydma piaskowa	2002	0,1	na skraju lasu, na stoku wydmy nieopodal drogi gruntowej z Bichniowa do wsi Wałkonowy Dolne. W oddziale 257 c Leśnictwa Bałków, w obrębie Koniecpol Nadleśnictwa Koniecpol	Secemin
5.	48	Łosiowy Dół	bagno- ostoja zwierzyny. Nieznaczne zagłębienie wśród łąk okresowo zalewane, zarośnięte krzewami, wierzbą, leszczyną i roślinnością bagienną	2002	0,37	Na zachodnim skraju kompleksu leśnego, zagłębienie wchodzące pasem w łąki, ok. 2 km na północny - zachód od Secemina. Leśnictwo Zaróg, w obrębie koniecpol Nadleśnictwa Koniecpol, oddz. 12 l	Secemin

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

6.	49	Koński Dół	Zagłębienie terenu, podmokłe i porośnięte roślinnością bagienną	2002	0,36	Na północnym skrawku oddziału nr 34 a, w sąsiedztwie grobli i stawu, ok.. 1km na północ od zabudowań gospodarstwa rybackiego	Secemin
7.	90	Bagno	bagno	2002	0,26	oddział 331 i	Kluczewsko
8.	91	Bagno	bagno	2002	0,47	oddział 329 i w leśnictwie Bobrowniki	Kluczewsko
9.	92	Bagno	bagno	2002	0,30	oddział 330 f w leśnictwie Bobrowniki	Kluczewsko
10.	93	Bagno	bagno	2002	0,68	oddział 348 j w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
11.	94	Bagno	Bagno	2002	0,68	oddział 357 f w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
12.	95	Bagno	Bagno	2002	0,25	oddział 357 j leśnictwa Kluczewsko	Kluczewsko
13.	96	Bagno	Bagno	2002	0,22	oddział 375 g w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
14.	97	Bagno	Bagno	2002	0,55	oddział 377 g w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
15.	98	Bagno	Bagno	2002	0,58	oddział 444 c w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
16.	99	Bagno	Bagno	2002	0,79	oddział 384 b w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

17.	100	Bagno	Bagno	2002	0,41	oddział 384 f w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
18.	101	Bagno	Bagno	2002	12,58	oddział 385 h i 386 d w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
19.	102	Bagno	Bagno	2002	0,26	oddział 392 i w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
20.	103	Bagno	Bagno	2002	0,51	oddział 346 g w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
21.	104	Bagno	Bagno	2002	0,36	oddział 359 g w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
22.	105	Bagno	Bagno	2002	0,6	oddział 394 f w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
23.	106	Bagno	Bagno	2002	0,3	oddział 397 o w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko
24.	107	Bagno	Bagno	2002	0,3	oddział 398 l w leśnictwie Kluczewsko	Kluczewsko

Źródło: http://bip.kielce.rdos.gov.pl/files/artykuly/25234/uzytkie_ekologiczne_swietokrzyskie.pdf

3.6.8. Parki Narodowe

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego nie ustanowiono form ochrony przyrody w postaci parku narodowego.

3.6.9. Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego nie ustanowiono form ochrony przyrody w postaci zespołów przyrodniczo-krajobrazowych.

3.6.10. Ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów

W powiecie stwierdzono występowanie 743 gatunków roślin naczyniowych, z czego 64 taksony zostały objęte ochroną gatunkową. Stopień naturalności zbiorowisk i zespołów roślinnych występujących na tym terenie jest wysoki (od 50% do 75%). Na szczególną uwagę zasługują, występujące w dolinach rzecznych, zbiorowiska wodne, łąkowe i bagienne.

Świat zwierząt, szczególnie bezkręgowych wykazuje bardzo silne związki z szatą roślinną, warunkami mikroklimatycznymi i siedliskowymi. Fauna tego obszaru nie jest szczegółowo rozpoznana. Najlepiej rozpoznana jest awifauna, stwierdzono tutaj występowanie 136 gatunków ptaków (ok. 1/3 wszystkich krajowych gatunków), w tym szereg rzadkich i chronionych. Szczególnie godne uwagi jest występowanie na tych terenach: cietrzewia (jedna z nielicznych w skali kraju stref jego regularnego przebywania i rozrodu), bociana czarnego, żurawia i orła bielika.

3.7. Gospodarka odpadami

Z informacji GUS wynika, że w 2014 r. na obszarze Powiatu Włoszczowskiego ilość odpadów wytworzonych i dotychczas składowanych (nagromadzonych z wyłączeniem odpadów komunalnych) wyniosła 23,5 tys. ton. Całość przekazano innym odbiorcom.

Zgodnie z ustawą o odpadach, w celu usystematyzowania gospodarki odpadami komunalnymi zastosowano podział województwa na 6 regionów gospodarki odpadami komunalnymi, z uwzględnieniem w każdym regionie minimalnej liczby mieszkańców na poziomie 150 tys. mieszkańców. Podział ten uwzględnia zarówno uwarunkowania geograficzne, gospodarcze, środowiskowe jak i gęstość zaludnienia. Zgodnie z przyjętą uchwałą Nr XXI/360/12 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 28 czerwca 2012 r. w sprawie uchwalenia „Planu gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego na lata 2012-2018” Powiat Włoszczowski wchodzi w skład regionu gospodarki odpadami komunalnymi: „Region 3”. Do tego regionu zakwalifikowano także powiat jędrzejowski (Jędrzejów, Małogoszcz, Sędziszów, Imielno, Nagłowice, Oksa, Słupia Jędrzejowska,

Sobków, Wodzisław), powiat kazimierski (Skalbmierz) oraz powiat pińczowski (Działoszyce, Michałów).

Na terenie Powiatu Włoszczowskiego funkcjonują następujące instalacje:

- do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych,
- do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów,
- do składowania odpadów.

Instalacje te należą do Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Sp. z o.o. we Włoszczowie, zarządzającego składowiskiem odpadów „Kępny Ług” we Włoszczowie przy ul. Przedborskiej.

Składowisko odpadów komunalnych zostało oddane do użytku w 1992 r. i gruntownie zmodernizowane w 2009 r. Na terenie składowiska „Kępny Ług” we Włoszczowie funkcjonuje od 2010 roku instalacja do segregacji odpadów. Instalacja działa na podstawie pozwolenia zintegrowanego wydanego przez Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 27 maja 2014 roku.

Wszystkie zmieszane odpady komunalne dostarczone do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w roku 2014 poddane zostały przetwarzaniu (proces R 12).

W przypadku awarii regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów zostaje uruchomiona instalacja do zastępczej obsługi, przydzielona dla konkretnego regionu. Przyjęte surowce wtórne po przesortowaniu na poszczególne rodzaje (gatunki) przekazano do recyklingu. W tabeli poniżej znajdują się dane przedstawiające ilość odpadów przyjętych ogółem na RIPOK Włoszczowa w 2014 r. :

Tabela 7. Masa surowców wtórnych przekazana do recyklingu

Lp.	Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa przyjętych odpadów [Mg]	Metody przetwarzania i unieszkodliwiania odpadów
1.	15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	99,58	R 3 ¹
2.	15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	42,21	R 3 ¹
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	98,60	R 3 ¹
4.	17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	675,47	R 5 ²
5.	19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż 19 12 11	32,50	D 5 ³

Prognoza oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego
na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023

6.	20 03 01	Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	12 521,67	R 12 ⁴
7.	20 03 07	Odpady wielogabarytowe	38,54	D 5 ³

gdzie:

- R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania,
- R5 - Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych,
- R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1-R11,
- D5 - Składowanie na składowiskach w sposób celowo zaprojektowany (np. umieszczanie w uszczelnionych oddzielnych komorach, przykrytych i izolowanych od siebie wzajemnie i od środowiska itd.)

Z dostarczonych nie segregowanych odpadów komunalnych o kodzie 20 03 01 wytworzono (odzyskano) w procesie przetwarzania odpadów surowce wtórne, które przekazano do recyklingu. Ilość odpadów została przedstawiona w tabeli poniżej:

Tabela 8. Masa surowców wtórnych przekazana do recyklingu

Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadów	Masa wytworzonych odpadów [Mg]
1.	15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	38,58
2.	15 01 02	Odpady z tworzyw sztucznych	23,04
3.	15 01 07	Opakowania ze szkła	213,28
4.	16 01 03	Zużyte opony	19,00
5.	19 12 01	Papier i tektura	26,55
6.	20 01 23* 20 01 33* 20 01 35* 20 01 36*	Urządzenia zawierające freony, baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki, zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,908

W zakresie unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych od 2013 r. każda z gmin realizuje własny program usuwania wyrobów zawierających azbest, Powiat Włoszczowski zgodnie z aktualnym „Planem gospodarki odpadami dla województwa świętokrzyskiego”, prowadzi działania mające na celu utylizację odpadów zawierających PCB.

4) Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego

Brak realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego będzie skutkowało utrzymaniem się obecnego stanu jakości środowiska, ale może również spowodować jego degradację.

W poniższej tabeli przedstawiono skutki, jakie mogą nastąpić w wyniku braku realizacji konkretnych działań.

Tabela 9. Skutki braku realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Brak realizacji wymienionych założeń POŚ	Skutek
1.	<p>Wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków</p> <p>Inwestycje, mające na celu ograniczenie ładunku zanieczyszczeń trafiających do środowiska wodnego</p> <p>Budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowej</p> <p>Budowa kanalizacji deszczowej</p> <p>Edukacja ekologiczna</p>	<p>Pogorszenie jakości zasobów wodnych w wyniku zwiększającej się ilości zanieczyszczeń trafiających ze ściekami do wód</p>
2.	<p>Wprowadzanie nowych instalacji i modernizacja urządzeń redukujących zanieczyszczenia powietrza</p> <p>Modernizacja systemów ogrzewania</p> <p>Wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii</p> <p>Likwidacja odpadów zawierających PCB</p> <p>Monitoring środowiskowy</p>	<p>Pogorszenie jakości powietrza związane z wysokim stopniem emisji szkodliwych gazów i pyłów</p>
	<p>Monitoring hałasu komunikacyjnego</p> <p>Modernizacja stanu technicznego nawierzchni dróg</p>	<p>Pogorszenie klimatu akustycznego</p>

	Budowa ekranów akustycznych, pasów zieleni, obwodnic	
	Inwentaryzacja źródeł promieniowania Edukacja ekologiczna społeczeństwa Wprowadzenie do planu zagospodarowania przestrzennego zapisów na temat ochrony przed promieniowaniem	Narażenie na promieniowanie elektromagnetyczne

Brak realizacji zaproponowanych działań w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego może wywołać wymienione w powyższej tabeli skutki. W ich następstwie może dojść do ogólnego pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego, a także do sytuacji niebezpiecznych dla zdrowia mieszkańców, czego wynikiem będzie obniżenia poziomu życia i konflikt między społecznością lokalną a władzami powiatu i poszczególnych gmin

5) Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego

W projekcie Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego zidentyfikowano problemy w dziedzinie ochrony środowiska, które zestawiono w poniższej tabeli wraz z głównymi przyczynami ich występowania.

Tabela 10. Problemy ochrony środowiska na terenie Powiatu Włoszczowskiego

Lp.	Problem ochrony środowiska	Główne przyczyny występowania problemu
1.	Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	Emisja komunikacyjna – nasilony ruch na drodze nr 786 Kielce-Częstochowa w Krasocinie i Seceminie Stosowanie w systemach grzewczych niskosprawnych kotłów i paliw o złej jakości
2.	Hałas	Ruch komunikacyjny Działalność zakładów przemysłowych i górniczych
3.	Promieniowanie elektromagnetyczne	Linie elektroenergetyczne Stacje elektroenergetyczne
4.	Zanieczyszczenia wód	Niewystarczający stopień skanalizowania Chemizacja rolnictwa
5.	Skażenie gleb	Zanieczyszczenia punktowe ze składowisk odpadów Zanieczyszczenia liniowe wzdłuż szlaków komunikacyjnych Działalność zakładów przemysłowych i górniczych Erozja wodna
6.	Degradacja walorów krajobrazowych	Działalność górnicza Nielegalne składowiska w wyrobiskach górniczych
7.	Degradacja szaty roślinnej	Częste pożary

6) Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Treść Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego nawiązuje do dokumentów strategicznych na szczeblu zarówno krajowym, jak i międzynarodowym. Cele najbardziej istotne dla Powiatu Włoszczowskiego skupiają się w największym stopniu na działaniach prowadzących do poprawy jakości powietrza atmosferycznego, między innymi poprzez ograniczanie emisji zanieczyszczeń. Założenia z tego zakresu odwołują się do następujących europejskich dokumentów:

- dyrektywa 96/61/WE z dnia 24 września 1996 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli;
- dyrektywa 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza;
- dyrektywa 1999/30/WE z dnia 22 kwietnia 1999 r. odnoszącej się do wartości dopuszczalnych dla dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenków azotu oraz pyłu i ołowiu w otaczającym powietrzu;
- dyrektywa 2002/3/WE z dnia 12 lutego 2002 r. odnoszącej się do ozonu w otaczającym powietrzu;
- dyrektywa 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszej powietrza dla Europy.

W dodatku, ze względu na występujące w granicach powiatu obszary chronione, cele wyznaczone z myślą o ochronie przyrody ożywionej i nieożywionej nawiązują do takich dokumentów jak:

- dyrektywy 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (znowelizowanej dyrektywami: 81/854/EWG, 91/244/EWG i 94/24/EWG) w zakresie przepisów odnoszących się do obszarów sieci Natura 2000;
- dyrektywy 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (znowelizowanej dyrektywą 97/62/EWG).

Dokumentem krajowym, na podstawie którego wyznaczono cele Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego, jest II Polityka Ekologiczna Państwa. Dzięki realizacji opracowanych założeń, wyznaczonych w zgodzie z zasadami PEP, Powiat Włoszczowski będzie dążył do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego dla mieszkańców i zasobów przyrodniczych, likwidacji i zapobiegania występowaniu ujemnych dla środowiska skutków działalności przemysłowej i gospodarczej.

Wyznaczone w omawianym Programie Ochrony Środowiska cele z zakresu ochrony powietrza, poprawy stanu infrastruktury technicznej (w szczególności drogowej) oraz termomodernizacja budynków użyteczności publicznej, zostały obrane w zgodzie z działaniami przewidzianymi w dokumentach regionalnych, jakimi są Strategia Rozwoju Powiatu Włoszczowskiego na lata 2014-2020 oraz Program Ochrony Środowiska dla województwa świętokrzyskiego na lata 2011-2015 z perspektywą do roku 2019.

7) Oddziaływanie Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na środowisko

7.1. Różnorodność biologiczna

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego zawarto szereg zaleceń dotyczących zachowania lub odtworzenia bioróżnorodności. Dotyczą one m.in.: usunięcia lub ograniczenia zagrożeń dla zachowania różnorodności zarówno biologicznej jak i krajobrazowej; zachowania, odtworzenia i wzbogacenia zasobów przyrody; propagowania wiedzy ekologicznej, zagadnień ochrony ekosystemów, naturalnych siedlisk i gatunków, ochrony krajobrazu jak również zainteresowania i włączenia w działania na rzecz ochrony przyrody całego społeczeństwa i jego poszczególnych grup; ochrony rzek oraz innych ciągów obszarowych mających duże znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej; renaturyzacji i poprawy stanu zniszczonych ekosystemów, szczególnie leśnych i wodno-błotnych; wprowadzenia monitoringu różnorodności biologicznej; działań na rzecz utrzymania urozmaiconego krajobrazu rolniczego.

Powyższe zalecenia mają wpływ dodatni na ochronę różnorodności biologicznej Powiatu Włoszczowskiego. Wprowadzenie zalecanych działań będzie miało długofalowe pozytywne skutki, szczególnie zaleceń związanych z edukacją i podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa.

7.2. Mieszkańcy

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego znajdują się zalecenia, które będą miały na celu zaspokojenie zapotrzebowania mieszkańców powiatu na odpowiedniej jakości wodę do picia, poprawę jakości powietrza, ochronę przed hałasem i promieniowaniem. Działania te będą miały wpływ na poprawę zdrowia i komfort życia mieszkańców.

Zalecenia te jednak niekiedy będą wymagały zmiany dotychczasowych nawyków mieszkańców i ich realnego zaangażowania w realizację celów programu, np. zmiana nośników energii wykorzystywanych do ogrzewania domów na rzecz czystszych surowców ze szczególnym uwzględnieniem źródeł energii odnawialnej; racjonalne użytkowanie wody itp. Wpływ Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na ludzi będzie dodatni zarówno w krótkim jak i w długim okresie.

7.3. Zwierzęta

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego poruszono aspekt świata zwierząt na tym terenie, szczególnie w kontekście różnorodności biologicznej. Teren powiatu stanowi obszar obfitujący w wiele gatunków fauny, z których duża część znalazła ostoję w lasach i rezerwatach. W Programie zauważono, że bezkręgowce wykazują bardzo silne związki z szatą roślinną, warunkami mikroklimatycznymi i siedliskowymi. Najbardziej rozpoznaną grupą zwierząt na obszarze Powiatu Włoszczowskiego jest awifauna, występuje tam około 136 gatunków ptaków, spośród których należy wymienić szczególnie cenne gatunki takie jak: cietrzew, bocian czarny, żuraw i orzeł bielik.

Proponowane zalecenia w analizowanym Programie mające na celu ochronę i utrzymanie bioróżnorodności oraz wzbogacanie i racjonalną eksploatację zasobów leśnych, wpłyną pozytywnie na faunę Powiatu Włoszczowskiego.

7.4. Rośliny

W analizowanym Programie zamieszczono liczbę występujących gatunków roślin naczyniowych, podkreślono że spośród 743 gatunków tych roślin, 64 taksony zostały objęte ochroną gatunkową. Podkreślono również, że stopień naturalności zbiorowisk i zespołów roślinnych występujących na tym terenie jest wysoki (50% do 75%), a na szczególną uwagę zasługują występujące w dolinach rzecznych zbiorowiska wodne, łąkowe i bagienne.

Wytyczne zamieszczone w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego, głównie te których celem jest ochrona i utrzymanie bioróżnorodności,

takie jak np.: renaturyzacja i poprawa stanu zniszczonych ekosystemów, szczególnie leśnych i wodno-błotnych, wpłyną pozytywnie na roślinność omawianego obszaru.

Jeśli założenia Programu w zakresie wzbogacania i racjonalnej eksploatacji zasobów leśnych oraz bioróżnorodności zostaną wypełnione sumiennie, aktualny stan siedlisk i warunki rozwoju roślin będą chronione a niekiedy mogą się poprawić.

7.5. Wody

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego zamieszczono wyniki klasyfikacji i oceny stanu wód powierzchniowych wykonanych 2014 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Kielcach dla 4 z 13 znajdujących się na tym terenie JCWP. Z badań wynika, że 3 JCWP przypisano zły stan wód. W omawianym programie zostały zaproponowane działania, których celem jest przede wszystkim ograniczenie i eliminacja ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego; wspieranie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków; wspieranie budowy kanalizacji deszczowej. Uwzględniono także ochronę cennych zasobów wód podziemnych, które są jednym z największych bogactw naturalnych regionu. W tym celu w programie zaproponowano kierunki działania, które zapewnią racjonalną gospodarkę wód podziemnych i umożliwią ich pobór wyłącznie dla potrzeb ludności, jako woda do picia i surowiec dla przemysłu spożywczego.

Reasumując, działania wskazane w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego będą miały dodatni wpływ na wody zarówno powierzchniowe jak i podziemne na tym terenie.

7.6. Powietrze

Program Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego zakłada działania, których celem jest ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez stosowanie paliw o mniejszej zawartości popiołu i innych substancji zanieczyszczających powietrze, zwiększenie korzystania z energii elektrycznej, budowę i rozwój sieci gazowej i itp.

Jeśli wskazania programu zostaną wypełnione, będą miały pozytywne i długoterminowe skutki na jakość powietrza w powiecie włoszczowskim.

7.7. Powierzchnia ziemi

Program Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego przewiduje wykonywanie działań, które mają prowadzić do zwiększenia ochrony gleb. Planowane jest m.in.: prowadzenie okresowych badań jakości gleby, w celu monitorowania jej stanu, jak również

minimalizowanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na stan środowiska glebowego poprzez modernizację technologii.

Wprowadzenie monitoringu stanu gleb będzie również ważne na etapie eksploatacji dróg, przewidzianych do budowy i modernizacji w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego. Rozwój infrastruktury drogowej łączy się z degradacją powierzchni biologicznie czynnej oraz większą ilością zanieczyszczeń wnikających do gleby, w szczególności, najbardziej niebezpieczne metale ciężkie.

W zalecanych działaniach zawarte jest również wspieranie procesu różnicowania działalności gospodarstw rolnych, upowszechnianie zasad zawartych w "Kodeksie dobrej praktyki rolniczej" oraz rekultywacja i zagospodarowanie gleb zdegradowanych. Wymienione wyżej działania, przy założeniu, że zostaną wypełnione zgodnie z zaleceniami będą mieć długofalowy i dodatni wpływ na stan gleb w powiecie włoszczowskim.

7.8. Krajobraz

W krajobrazie Powiatu Włoszczowskiego dominują lasy. W omawianym programie proponowane są działania mające na celu wzbogacenie i racjonalną eksploatację zasobów leśnych, które będą miały neutralny wpływ na krajobraz. W prawdzie planowane jest zalesianie niektórych gruntów, co wprowadzi zmiany w krajobrazie, ale będą one pozytywne, szczególnie w dłuższej perspektywie.

W programie są też zawarte działania prowadzące do realizacji inwestycji zmniejszających uciążliwość hałasu komunikacyjnego, jak np. budowa ekranów akustycznych, które mogą zaburzać estetykę krajobrazu. Jednak będzie to uzależnione od ilości tego typu konstrukcji i ich umiejscowienia.

Podsumowując, działania proponowane w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego, w ogólnym rozrachunku, będą miały neutralny wpływ na krajobraz tego obszaru.

7.9. Klimat

Program Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego i proponowane w nim działania nie wpłyną znacząco na klimat Powiatu Włoszczowskiego.

7.10. Zasoby naturalne

W omawianym programie zaplanowano zalesianie niektórych gruntów w celu wzbogacenia zasobów leśnych, w dłuższej perspektywie wpłynie to pozytywnie na ilość

zasobów drzewnych w powiecie. Planowane są także działania poprawiające jakość wód powierzchniowych, które również należą do odnawialnych zasobów naturalnych.

Zgodnie z powyższymi przykładami wpływ zaprojektowanych w programie działań na zasoby naturalne będzie dodatni.

7.11. Zabytki

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego zaproponowano aktualizację planów ochrony przed powodzią oraz dotacje Starostwa Powiatowego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej na zakup samochodu pożarniczego. Działania te mogą w sposób pośredni wpłynąć pozytywnie na zabytki na tym terenie, poprzez zwiększenie ich bezpieczeństwa i ochronę przed żywiołami. Jednak bezpośrednio Program Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego ma neutralny wpływ na zabytki.

7.12. Dobra materialne

Realizacja Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego zapewni pracę, a co za tym idzie dochody wielu grupom zawodowym. Przykładem inwestycji które będą wymagały zatrudnienia mogą być: budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, budowa kanalizacji deszczowej, budowa i rozwój sieci gazowej itp. W związku z powyższym wpływ działań zawartych w omawianym programie będzie pozytywny.

7.13. Podsumowanie

Tabela 11. Macierz przewidywanego oddziaływania ustaleń Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na poszczególne elementy środowiska

Lp.	Elementy środowiska	Planowane czynności w ramach ustaleń ¹⁾ Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego oraz ich przewidywane oddziaływanie ²⁾ na elementy środowiska														Łączna ocena oddziaływania
		8.1	8.2	8.3	8.4	8.5	8.6	8.7	8.8	8.9	8.10	8.11	8.12	8.13	8.14	
1	Bioróżnorodność	0	0	0	+3.	+3.	0	0	0	0	0	+1.	0	+3.	+3.	+3.
2	Ludzie	+3.	+3.	+3.	+3.	+2.	+1.	+1.	+3.	+3.	+3.	+1.	+3.	+2.	+2.	+3.
3	Zwierzęta	0	0	0	0	+3.	0	0	0	0	+3.	+1.	0	+3.	0	+3.
4	Rośliny	0	0	0	+3.	+3.	0	0	0	0	0	+1.	0	+3.	0	+3.
5	Woda	+3.	0	0	0	+3.	0	+1.	+3.	0	0	+1.	0	0	+2.	+3.
6	Powietrze	0	0	+3.	0	+3.	0	0	0	+3.	0	+1.	0	0	+2.	+3.
7	Powierzchnia ziemi	+3.	0	0	+3.	+3.	0	0	0	0	0	+1.	0	0	+2.	+3.
8	Krajobraz	+3.	0	0	0	+2.	+3.	+1.	0	0	0	0	0	+3.	0	0
9	Klimat	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Zasoby naturalne	+2.	+3.	-1.	0	+2.	+3.	0	+3.	0	0	0	0	0	+2.	+3.
11	Zabytki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+2.	0	0	0
12	Dobra materialne	0	0	+2.	0	+2.	+2.	0	0	+1.	0	0	+2.	0	0	+2.
13	Łączna ocena oddziaływania	+	0	+	+	+	0	0	+	+	0	+	0	+	+	+

- 1) Dotyczy ustaleń zapisanych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego w ramach planu na lata 2016-2019, które mają prowadzić do osiągnięcia założonych celów w następujących obszarach:

Tabela 12. Planowane czynności w ramach ustaleń Programu

Lp.	Numer	Zagadnienie
1.	8.1.	Racjonalizacja użytkowania wody
2.	8.2.	Zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji
3.	8.3.	Zmniejszenie energochłonności i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych
4.	8.4.	Ochrona gleb
5.	8.5.	Wzbogacanie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych
6.	8.6.	Ochrona zasobów kopalin
7.	8.7.	Gospodarka odpadami
8.	8.8.	Stosunki wodne i jakość wód
9.	8.9.	Jakość powietrza
10.	8.10.	Hałas i promieniowanie
11.	8.11.	Bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne
12.	8.12.	Nadzwyczajne zagrożenia środowiska
13.	8.13.	Różnorodność biologiczna
14.	8.14.	Edukacja ekologiczna i zarządzanie środowiskiem

UWAGA: Oceniano ogólny wpływ wszystkich działań planowanych w danym obszarze na poszczególne elementy środowiska.

- 2) Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych działań wg ustaleń zapisanych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na elementy środowiska oraz dotyczące okresu tego oddziaływania:

Tabela 13. Symbole i przypisane im oddziaływania zastosowane podczas oceny oddziaływania

Lp.	Symbol	Oddziaływanie
1.	+ (plus)	Wpływ dodatni
2.	0 (zero)	Brak znaczącego wpływu
3.	- (minus)	Wpływ ujemny, negatywny
4.	1	Oddziaływanie krótkotrwałe
5.	2	Oddziaływanie średnioterminowe
6.	3	Oddziaływanie długoterminowe

3) Łączna ocena nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez eksperta.

7.14. Oddziaływanie na obszary Natura 2000 oraz inne formy ochrony przyrody

Jednym z celów wykonywanej Prognozy jest określenie rodzaju i skali oddziaływań mogących negatywnie wpływać na formy ochrony przyrody w granicach Powiatu Włoszczowskiego, tj.:

- Obszary Natura 2000,
- Pomniki przyrody,
- Obszary Chronionego Krajobrazu,
- Rezerваты przyrody,
- Użytki ekologiczne,
- Gatunki chronione.

Zatem stwierdzono, iż realizacja przedsięwzięć ujętych w w/w Programie może wpływać ujemnie na formy ochrony przyrody, ale tylko i wyłącznie na etapie ich realizacji. Należy również zaznaczyć, że jeśli takie oddziaływanie wystąpi, to będzie ono chwilowe, o bardzo niewielkim natężeniu, ponieważ planowane w Programie działania zlokalizowane są głównie w miejscach przekształconych antropogenicznie, w większości oddalonych od omawianych obszarów.

Ważne jest również, że wszystkie planowane inwestycje będą prowadzone w zgodzie z stosownymi dokumentami, prawem i normami dotyczącymi ochrony środowiska, takimi jak:

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Przedborska PLH 260004
- Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Wzgórza Chęcińsko – Kieleckie PLH 260041
- Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 87/2005 z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Przedborskiego Parku Krajobrazowego
- Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 88/2005 z dnia 14 lipca 2005 r. w sprawie Przedborskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu

- Uchwała Nr XXXV/616/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącej wyznaczenia Konecko –Łopuszniańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
- Uchwale Nr XXXV/619/13 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 23 września 2013 r. dotyczącej wyznaczenia Włoszczowsko – Jędrzejowskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

Niewielkie prawdopodobieństwo negatywnego oddziaływania może pojawić się podczas termomodernizacji budynków (zagrożenie dla ptaków i nietoperzy tworzących gniazda) oraz podczas rozbudowy infrastruktury drogowej (zagrożenie związane głównie z wycinką drzew i niszczeniem roślinności, w których mogą być siedliska zwierząt, spowodowanej przejmowaniem terenów nieprzekształconych antropogenicznie na cele realizacji inwestycji).

W Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego został poruszony również temat działań związanych z inwestycjami w zakresie odnawialnych źródeł energii. Przyjmując, że w ramach realizacji tego celu doszłoby do budowy elektrowni wiatrowej, mogłoby pojawić się negatywne oddziaływanie, w szczególności dla lokalnego ptactwa. Farmy wiatrowe mogą prowadzić do:

- zwiększoną śmiertelność ptactwa i nietoperzy wskutek zderzeń z turbiną
- odstraszenie, a w konsekwencji utratę lęgów spowodowaną wypieraniem ptactwa
- efektu bariery, co skutkuje zmianą trasy przelotów i opuszczaniem siedlisk, gniazd

Wymienione, negatywne oddziaływania na formy ochrony przyrody na terenie Powiatu Włoszczowskiego zostały przedstawione w Prognozie ze względu na kierowanie się zasadą przezorności. Bardziej prawdopodobne jednak jest, że zrealizowane w Programie działania nie powinny znacząco wpływać na tereny cenne przyrodniczo, siedliska ptaków i nietoperzy, a także poszczególne gatunki roślin, grzybów i zwierząt podlegających ochronie.

7.15. Oddziaływanie transgraniczne

Powiat Włoszczowski jest zlokalizowany w województwie świętokrzyskim, które leży w południowej części centralnej Polski. Powiat nie jest położony w obszarze przygranicznym, w związku z tym zaplanowane do realizacji działania w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego nie będą prowadzić do transgranicznych oddziaływań na

środowisko. Z uwagi na skalę i rodzaj zaplanowanych rozwiązań będą one miały głównie lokalny zasięg.

8) Rozwiązania zapobiegające, ograniczające lub kompensujące negatywny wpływ na środowiska, mogący być efektem realizacji Programu Ochrony Środowiska

Podczas realizacji działań rozwojowych należy dążyć do maksymalnego ograniczenia ich negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze (w tym przede wszystkim na obszary i gatunki chronione) oraz podjąć działania zapobiegające, ograniczające oraz kompensujące ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze.

Na etapie, zarówno realizacji planowanych inwestycji, jak i podczas eksploatacji, w szczególności sposób należy skupić się na bezpieczeństwie ekologicznym form ochrony przyrody utworzonych w granicach powiatu.

W przypadku realizacji założeń dotyczących inwestowania w OZE (elektrownia wiatrowa lub farmy fotowoltaiczne), to wszystkie działania powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby nie wpływały niekorzystnie na otaczające środowisko. Szczególną rolę podczas planowania takich inwestycji, będzie pełnił projekt odpowiedniej lokalizacji, który uwzględni optymalną, niepowodującą ewentualnych ujemnych skutków, odległość od zamieszkanym terenów, linii energetycznych, a w szczególności od obiektów i gatunków objętych ochroną. Wybór właściwej lokalizacji farm wiatrowych uważany jest za najważniejszą metodę minimalizacji negatywnego wpływu wiatraków na ptaki i nietoperze. Należy również pamiętać o odpowiednim oznakowaniu wiatraków odblaskowymi kolorami, które będą zlokalizowane na trasie przelotów ptaków.

Podczas opracowywania rozwiązań zapobiegających negatywnemu oddziaływowaniu Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego, należy również pamiętać o ochronie zdrowia i życia społeczności lokalnej. Dużą rolę może tu odgrywać zasada prewencji i odpowiedni sposób informowania o podejmowanych inwestycjach, a następnie bieżące aktualizacje podawanych mieszkańcom informacji, co pomoże w szybkiej reakcji podczas jakiegokolwiek awarii lub niepożądanych sytuacjach.

Ze względu na fakt, iż priorytetem Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego jest budowa i modernizacja dróg, co w sposób bezpośredni będzie oddziaływało na gleby, między innymi przez zmianę struktury gruntu oraz zmianę składu biologicznego i chemicznego, konieczne jest podjęcie działań mających na celu przywrócenie równowagi przyrodniczej oraz pierwotnego stanu gleb, po zakończeniu prac budowlanych. W

przypadku wycinki lasów, działaniem kompensującym może być zalesianie innego obszaru, o takiej samej powierzchni, jak ta, na której podczas budowy wycięto drzewa. Natomiast sposobem ograniczającym lub całkowicie zapobiegającym negatywnym oddziaływaniom na zwierzęta, spowodowanym budową dróg, a następnie ich eksploatacją, jest budowanie specjalnych przejść:

- nadziemnych (mosty krajobrazowe) – najczęściej dla dużych zwierząt
- podziemnych (przejścia, tunele, przepusty) - dla małych zwierząt, gadów i płazów.

Sposobami ograniczającymi ewentualne występowanie negatywnego oddziaływania na ptactwo oraz nietoperze, podczas zaplanowanych przez powiat prac termomodernizacyjnych może być:

- sprawdzenie przed przystąpieniem do remontu czy w budynku nie gnieźdzą się ptaki lub nietoperze,
- przestrzeganie zasady zgodnej z art. 127 ustawy o ochronie przyrody, która mówi, iż zabronione jest prowadzenie prac budowlanych, także tynkarskich, w otoczeniu zajętych przez ptaki w okresie lęgowym,
- zakaz zabezpieczania otworów i szczelin w sezonie lęgowym, które pełnią dla ptactwa i nietoperzy funkcję jedynej drogi do utworzonych w budynkach gniazd.

W przypadku stwierdzenia, że w budynkach, przeznaczonych w Programie do termomodernizacji, znajdują się siedliska ptaków lub nietoperzy, działaniem kompensującym może być rozmieszczenie w okolicy skrzynek lęgowych, które spełnią funkcję zastępczych gniazd.

Podczas realizacji działań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego można również ograniczyć ewentualne negatywne oddziaływanie przestrzegając określonych zakazów w stosunku do zwierząt (umyśle zabijanie, okaleczenie i chwytanie, niszczenie siedlisk lub gniazd, przenoszenie z miejsc regularnego przebywania do innych) i roślin (umyśle niszczenie siedlisk, zrywanie, uszkodzanie).

W sytuacji, w której niemożliwe jest ograniczenie lub zlikwidowanie negatywnego oddziaływania na środowisko przyrodnicze, w szczególności obszary i gatunki chronione, istnieje możliwość wnioskowania do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wydanie zezwolenia na odstępstwo od zakazów w stosunku do gatunków zwierząt, roślin i grzybów.

9) Rozwiązania alternatywne

Proponowane przedsięwzięcia do realizacji w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023 nie charakteryzują się znacznym, negatywnym i długotrwałym oddziaływaniem, dlatego też nie przewiduje się wprowadzania rozwiązań alternatywnych dla działań wymienionych w Programie.

Ponadto formułowanie rozwiązań alternatywnych dla Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego wiązałoby się z koniecznością zmiany planów i zburzeniem koncepcji zawartych w Strategii Rozwoju Powiatu Włoszczowskiego oraz Programu Ochrony Środowiska województwa świętokrzyskiego. Dlatego też w Prognozie oddziaływania na środowisko nie zaproponowano rozwiązań alternatywnych dla tych, które zostały zaproponowane w projektowanym dokumencie.

10) Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego zastosowano metodę ekspercką. Potencjalne oddziaływanie, jego skala, wpływ pozytywny lub negatywny, czy też okres trwania wpływu, eksperci ocenili z wykorzystaniem ich specjalistycznej wiedzy zdobytej na uczelniach wyższych oraz na podstawie doświadczenia zdobytego podczas pracy zawodowej. Wykorzystano również literaturę specjalistyczną i informacje zawarte na stronach internetowych.

Podczas wykonywania prognozy zastosowano jedną z technik metody eksperckiej, mianowicie technikę grupy imiennej, która polega na tym, że eksperci pracują razem i w pierwszej kolejności każdy z nich przeprowadza cichą ocenę, po czym następuje prezentacja indywidualnych ocen. Kolejnym krokiem po prezentacji ocen ekspertów jest dyskusja o każdej z nich i określenie oceny zagregowanej. Jest to metoda prosta i szczególnie przydatna dla identyfikacji oddziaływań.

11) Metody analizy skutków realizacji Programu Ochrony Środowiska

Analiza skutków realizacji Programu Ochrony Środowiska w dużej mierze opierać się będzie na opracowanym w Programie sposobie monitoringu oraz wyznaczonych wskaźnikach, przedstawiających:

- stan środowiska: powierzchnia obszarów chronionych, powierzchnia użytków rolnych objętych działaniami rolno-środowiskowo-klimatycznymi, powierzchnia zrehabilitowanych terenów po wydobyciu surowców mineralnych, powierzchnia terenów zdegradowanych wymagających rekultywacji, powierzchnia zalesiona, jakość wód, jakość powietrza oraz klimat akustyczny,
- czynniki mające wpływ na stan środowiska, czyli długość sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, ilość zbiorników retencyjnych, udział nieoczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych, wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych, procent energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych, ilość opracowanych zewnętrznych planów operacyjno-ratunkowych, liczba zdarzeń o znamionach poważnej awarii przemysłowej, ilość uczestników akcji, kampanii, szkoleń i działań z zakresu edukacji ekologicznej

Analiza skutków realizacji założeń Programu będzie polegała na porównywaniu stanu wymienionych wskaźników, zapisanego, jako istniejący podczas sporządzania Programu, ze stanem, jaki będzie panował po zakończeniu, określonego w Programie, horyzontu czasowego.

Precyzując, skutki te będą analizowane również poprzez określenie stopnia wykonania określonych zadań, określenie stopnia wykonania przyjętych celów, ocenę, w jakim stopniu nastąpiła rozbieżność między celami i zadaniami oraz poprzez weryfikację przyczyn powstałych różnic.

12) Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejsza prognoza, dotycząca zapisów Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do roku 2023, została wykonana zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na

środowisko. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie sporządzono według opinii sanitarnej Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach oraz Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach.

Program Ochrony Środowiska, będący przedmiotem tej prognozy, opracowano na szczeblu powiatowym. Został on stworzony by przedstawić i ocenić istniejący stan środowiska na terenie Powiatu Włoszczowskiego oraz założenia mające na celu poprawę stwierdzonego stanu środowiska, a także działania ograniczające negatywne oddziaływania na komponenty środowiska, spowodowane realizacją wymienionych założeń.

Pierwszy rzeczowy rozdział prognozy przedstawia charakterystykę Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego, w którym opisano:

- zawartość dokumentu,
- główne cele, czyli działania w zakresie racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych (racjonalizacja użytkowania wody, zmniejszenie materiałochłonności i odpadowości produkcji, zmniejszenie energochłonności i wzrost wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, ochronę gleb, wzbogacenie i racjonalna eksploatacja zasobów leśnych, ochrona zasobów kopalin) oraz działania w zakresie jakości środowiska (gospodarowanie odpadami, poprawa stosunków wodnych i jakości wód, poprawa jakości powietrza, ochrona przed hałasem i promieniowaniem, bezpieczeństwo chemiczne i biologiczne, przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska i ochrona różnorodności biologicznej),
- powiązania dokumentu z innymi dokumentami.

W kolejnym rozdziale prognozy opisano, przeanalizowano i oceniono istniejący stan środowiska w powiecie włoszczowskim, pod kątem położenia powiatu, klimatu, budowy geologicznej, rzeźby terenu i gleby, jakości powietrza, jakości wód oraz występujących form ochrony przyrody. Następnie przedstawiono potencjalne zmiany wskazanego stanu środowiska w przypadku braku realizacji założeń Programu oraz scharakteryzowano problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia opracowanego POŚ.

Niniejsza prognoza zawiera również rozdział poświęcony celom ochrony środowiska ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnym z punktu widzenia POŚ Powiatu Włoszczowskiego.

Kolejny rozdział prognozy przedstawia w jaki sposób podjęte w Programie działania mogą oddziaływać na poszczególne elementy środowiska naturalnego, takie jak.:

różnorodność biologiczną, mieszkańców, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra naturalne oraz występujące na terenie powiatu formy ochrony przyrody, w szczególności Obszary Natura 2000. Na końcu rozdziału zamieszczono informacje na temat oddziaływania transgenicznego.

Choć w prognozie stwierdzono, iż realizacja programowych założeń nie spowoduje znaczących, długotrwałych, ujemnych oddziaływań, to na wypadek sytuacji incydentalnych zaproponowano wiele działań zapobiegających, ograniczających oraz kompensujących ewentualne negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym zwłaszcza obszary i gatunki chronione.

W prognozie oceniono, że rozwiązania alternatywne do działań zaproponowanych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego są niepotrzebne, ze względu na spójność założeń Programu z pozostałymi dokumentami, dotyczącymi ochrony środowiska, na obszarze Powiatu Włoszczowskiego i województwa świętokrzyskiego.

Na końcu prognozy scharakteryzowano metody zastosowane przy sporządzaniu niniejszej prognozy oraz zaproponowano sposoby, dzięki którym będzie można dokonać analizy skutków realizacji działań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego.

13) Spis tabel

Tabela 1. Rezerwy przyrody na terenie Powiatu Włoszczowskiego.....	11
Tabela 2. Parki krajobrazowe na terenie Powiatu Włoszczowskiego	12
Tabela 3. Obszary Chronionego Krajobrazu na terenie Powiatu Włoszczowskiego	12
Tabela 4. Pomniki przyrody w powiecie włoszczowskim	13
Tabela 5. Obszary Natura 2000 na terenie Powiatu Włoszczowskiego	17
Tabela 6. Użytki ekologiczna w granicach Powiatu Włoszczowskiego	21
Tabela 7. Masa surowców wtórnych przekazana do recyklingu.....	25
Tabela 8. Masa surowców wtórnych przekazana do recyklingu.....	26
Tabela 9. Skutki braku realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Włoszczowskiego.....	27
Tabela 10. Problemy ochrony środowiska na terenie Powiatu Włoszczowskiego	28
Tabela 11. Macierz przewidywanego oddziaływania ustaleń Programu Ochrony Środowiska Powiatu Włoszczowskiego na poszczególne elementy środowiska	35
Tabela 12. Planowane czynności w ramach ustaleń Programu.....	36
Tabela 13. Symbole i przypisane im oddziaływania zastosowane podczas oceny oddziaływania.....	36

14) Spis rysunków

Rysunek 1. Rozmieszczenie drzew stanowiących pomniki przyrody w granicach Powiatu Włoszczowskiego.....	16
Rysunek 2. Zasięg Obszarów Natura 2000 w granicach Powiatu Włoszczowskiego	20